

BELEDİYELERİN EĞİTİM-ÖĞRETİM HİZMETLERİ İLE İLİŞKİSİ

RELATIONSHIP OF MUNICIPALITIES WITH EDUCATIONAL SERVICES

Gülen ÖZEN

Öğretmen, MEB, ozengulen23@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-7326-8003>

Nurdan ÖZEN ÇERÇİ

Öğretmen, MEB, ozencercinurdan@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-7051-3456>

Ali KESİK

Öğretmen, MEB, a.kesik@hotmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-3693-4425>

Ramazan BOZKURT

Öğretmen, MEB, bozkurt02@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-2828-7579>

Resul ELÇİ

Öğretmen, MEB, resulelci02@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-5865-4440>

Müslüm ELÇİ

Öğretmen, MEB, melci750@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-9924-6849>

ÖZET

Yapılan araştırmada belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlenmesine yönelik olarak belediyelerin eğitim-öğretim hizmetlerinden sorumlu birimlerinde görev yapanların görüşlerini saptamak amaçlanmıştır. Belirtilen amaç kapsamında araştırmada nitel araştırma yaklaşımı yöntem olarak benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2022 yılında çeşitli belediyelerde eğitim-öğretim işlerinden sorumlu 12 görevli oluşturmaktadır. Araştırma da amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan görevlilerin en az 2 yıl eğitim-öğretim işleri ile ilgili birimlerde görev yapmış olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmada, belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlemek üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formunda beş soru bulunmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda belediye çalışanları ile eğitim kurumları ile ilişkiler konusunda yaşanan sorunlar “Araç-Gereç Bakımı”, “Çeşitli Onarımlar”, “Kırtasiye Temini”, “Temizlik Ürünleri Temini”, “Sosyal Faaliyetler İçin Kaynak Temini” konuları altında toplanmıştır. Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile öğrenciler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar “Öğrencinin Mutluluğu”, “Devamsızlık”, “Aile-Belediye-Öğrenci İşbirliği”, “Belediyeye Bakış Açısı”; ailelerle ilişkiler bağlamında yapılanlar “Davet Etme”, “İhtiyaçların Karşılanması”, “İşbirliğinin Arttırılması”, “İlgi Artışı”, “Gönüllü Olmama”, “İletişimin Artması”; öğretmenlerle ilişkiler bağlamında yapılanlar “Eğitim Hizmetlerinin Tanıtımına Katkı”, “Taleplerin Alınması”, “Taleplerin Karşılanması”, “Sürekli İletişim”, “Gönüllü Öğretmen Sayısında Artış”, “Farkındalıkların Artması”; okul yönetimi ile ilişkiler bağlamında yapılanlar “Fiziksel Eksiklikleri Giderme”, “Mali Destek Verme”, “Talep Yoğunluğu”, “Destek Taleplerini Karşılama”, “İletişimin Güçlenmesi”, “Okul Etkinliklerine Katılım” kodları altında toplandığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Belediye, Eğitim, Öğretim, Hizmet.

ABSTRACT

In the study, it was aimed to determine the opinions of those who work in the units responsible for the education and training services of the municipalities in order to determine the relationship of the municipalities with the education and training services. Within the scope of the stated purpose, qualitative research approach was adopted as a method in the research. The study group of the research consists of 12 officials responsible for education and training in various

municipalities in 2022. Purposive sampling method was used in the research. It was determined as a criterion that the officials participating in the research should have worked in the units related to education and training for at least 2 years. In the research, a semi-structured interview form was prepared to determine the relationship of municipalities with education services. There are five questions in the semi-structured interview form. The data obtained in the research were analyzed with the content analysis method. As a result of the research, the problems experienced in relations with municipal employees and educational institutions were gathered under the topics of "Vehicle Maintenance", "Miscellaneous Repairs", "Stationery Supply", "Cleaning Products Supply", "Resource Procurement for Social Activities". As a result of the research, the things done in the context of relations with the participating municipality employees and students are "Student Happiness", "Absence", "Family-Municipality-Student Cooperation", "Municipal Perspective"; in the context of relations with families, "Inviting", "Meeting the Needs", "Increasing Cooperation", "Increased Interest", "Not Volunteering", "Increased Communication"; in the context of relations with teachers, "Contribution to the Promotion of Educational Services", "Receiving Demands", "Fulfilling Demands", "Continuous Communication", "Increase in the Number of Volunteer Teachers", "Increasing Awareness"; It has been determined that the things done in the context of relations with the school administration are gathered under the codes of "Finishing Physical Deficiencies", "Giving Financial Support", "Intensity of Demand", "Meeting Support Requests", "Strengthening Communication", "Participation in School Activities".

Keywords: Municipality, Education, Training, Service

1.GİRİŞ

Eğitim, değişim zamanlarının taleplerine ayak uydurmanın en önemli aracıdır. Bu nedenle bireylerin, kurumların ve ülkelerin kalkınmaya ayak uydurabilmeleri için eğitime daha fazla önem vermeleri gerekmektedir. Klasik yönetim anlayışlarının etkinliğini yitirdiği günümüzde, yönetim alanındaki değişim ve gelişmeler kamu sektöründe de geçerli olmuştur (Ateş ve Çöpoğlu, 2015).

Eğitime öncelik veren ve değer veren örgütler, değişime daha kolay uyum sağlayabilecek ve bu alanda ön plana çıkarak avantaj elde edebilecektir (Barutçugil, 2002). Sanayi Devrimi'nden doğan yapılar, "eğitim sisteminin idari yapısını doğrudan etkileyen merkezi, bürokratik ve yavaş mekanizmalarla örülmüş teftiş-kontrol yönetim organları" şeklini alır. Günümüzde eğitimin karşı karşıya olduğu sorunlar, bu geleneksel yapının bilgi toplumunun taleplerini karşılayamamasından kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda kurum ve kuruluşlarımız homojen olmadığı için eğitim sisteminin yaşa uygun şekilde dönüştürülmesi esastır (Arslan ve Eraslan, 2003). Bu değişimin her alanda yaşanan yönetim anlayışını etkileyeceği ve yöneticilerin, yönettikleri kurum ve kuruluşların ve bunların içindeki kişilerin karşı karşıya kaldıkları koşulların on yıl öncesinden farklı olduğu kaçınılmaz bir gerçektir.

Çağımızda yöneticiler, "küreselleşme, hızlı teknolojik gelişmeler, azalan kaynaklar ve artan maliyetlerin var olduğu karmaşık iş çevresinde" görev yapmaktadır. Bunun dışında yöneticilerin, "problemlerin çözümü, nedenlerin araştırılması, kaynakların en rasyonel ve bilimsel olarak kullanılması, çalışanların motivasyonlarının sağlanması, belirlenen hedeflere ulaşma bakımından sorumluluk sahibi kişilerdir. Bunun yanında, yalnız problemler ortaya çıktığı zaman bunların organizasyon amaçlarına uygun olarak çözümü ile değil, aynı zamanda amaçlara uygun olmayan problemlerle organizasyonun karşı karşıya getirilmemesi" gibi sorumlulukları da bulunmaktadır (Doğan ve Şahin, 2011).

Yerel yönetimler ve özellikle de halk tarafından temel yerel yönetim birimi olarak bilinen belediyeler, toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasında önemli rol oynamıştır. Toplumsal ortak ihtiyaçların karşılanması amacıyla kurulmuş olan belediyelerin ortaya çıkış koşulları ve tarihsel gelişimi incelendiğinde kentlerde ilk olarak su, çöp, barınma, enerji, ulaşım gibi temel hizmetleri sağladığı söylenebilir. Zaman içerisinde temel altyapı hizmetlerinin büyük ölçüde tamamlanmış olması, kırdan kente göç edenlerin sayılarının artması ve bununla birlikte kente uyum gereksiniminin ortaya çıkmış olması gibi etmenler belediyelerin eğitim hizmetlerini sunmaya başlamasına neden olmuştur. Diğer taraftan neo-liberal politikaların etkisiyle temel hizmetlerden biri olan eğitimin özelleştirilmesi ve yerelleştirilmesinin hedeflenmesi de yerel yönetimlere daha fazla görev yüklenmesinde etkili olmuştur (Alpaydın, 2006).

Halkın eğitimi, yerel yönetimleri doğrudan ilgilendirmektedir (Geray, 1994). Yalnızca halk eğitimi değil, örgün eğitim alanında da pek çok ülkede yerel yönetimler, okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta ve hatta yükseköğretim düzeylerinde eğitimle ilgili görevleri yerine getirmektedir. Yerel yönetimlerin eğitim etkinliklerinin örgün ve yaygın boyutta düzenlenmesinin hem pratik yararlar bakımından hem de yerel demokrasinin geliştirilmesi bakımından önemli olduğu bilinmektedir (Ayhan, 1993).

Miser (1993), “aşırı”, “hızlı”, “bağımlı” vb. sıfatlarla anılan Türkiye kentleşmesinin “sağlıklı bir kentleşme ve kentlileşme” biçimine dönüşmesinde belediye yönetimlerinin sorumluluğunu vurgulamış ve eğitsel destek vermeden kentlileşmeyi sağlamanın olanaklı olmadığını belirtmiştir:

- “Bizim kentlileşme anlayışımızla”, “göçenlerin kentlileşme anlayışının” uzlaştırılması ve birleştirilmesi için,
- Göçenlerin geçimlerini sağlayabilecek “uzmanlaşmış beceriler” edinebilmeleri için,
- “Şehir köylülerinin”, toplum yaşamının zorunlu kıldığı kuralcı, sınırlayıcı davranışların zorunluluklarını değerlendirmeleri için,
- Kentlerin sunduğu toplumsal olanaklarla tanışmaları, bunları kullanmaları için,
- Kentin yollarına, parklarına, ağaçlarına, kuşlarına bizim diyerek sahip çıkmaları, korumaları için,
- Temelde plansızlığın ve kaynak kıtlığının, kentsel rantçılığın bir sonucu olan kentsel altyapı sorunlarının çözümünde kendi katkılarını yapabilmeleri için eğitim olmazsa olmaz bir koşuldur. Eğitim insanın davranışlarını gözden geçirmesini, kendini yenilemesini sağlar. Öte yandan yine aynı gerekçelerle, kentlilerin eğitsel desteğe gereksinimi olduğu; kentlilerin kendilerini yeniden tanımlamaları gerektiği yadsınamaz (Miser, 1993).

Geray (2002) da, yerel yönetimlerin kırdan kente göç edenlerin eğitim, meslek, kent yaşamına uyum gibi sorunlarının çözümünde önemli bir role sahip olduğunu ve bu sorunların çözümünde halk eğitimi etkinliklerinden büyük ölçüde fayda sağlanacağını belirtmiştir.

1980’li yıllardan itibaren değişen ekonomik ve toplumsal koşullar her alanda yeniden yapılanma gereksinimini ortaya çıkarmıştır. Bu dönem Devlet Planlama Teşkilatı’nın isteği doğrultusunda Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) tarafından Kamu Yönetimi Araştırma (KAYA) Projesi yürütülmüştür. Kamu Yönetimi Araştırma Projesi’nin (1992) amaçlarından biri “kamu hizmeti gören merkezi yönetimin merkez ve taşra örgütü ile yerel yönetimleri etkili, süratli, ekonomik, verimli ve nitelikli hizmet göreceği bir düzene kavuşturmak” olarak belirtilmiştir. Kamu yönetiminin ve özellikle merkezi yönetimin yapısal düzenlemelerine değinilerek yerel yönetimlerin yeniden ele alınıp düzenlenmesi gerektiği vurgulanan projenin sonunda rapor şeklinde öneriler sunulmuştur. Bu önerilerden eğitim ve öğretim hizmetleriyle ilgili olanlar şunlardır:

1. Okul binaları ve eğitim tesisleri için arsa sağlamak,
2. İlk ve orta dereceli (meslek okulları dâhil) okul inşaatlarını yapmak ve bunları yönetmek,
3. Okul binalarının bakım ve onarımını yapmak,
4. Pratik sanat okulları açmak ve yönetmek,
5. Yaygın eğitim kurumları açmak ve yönetmek,
6. Okul öncesi eğitim-öğretim okullarını açmak ve yönetmek,
7. Okulların donatımı ile günlük ihtiyaçlarını karşılamak,
8. İlk ve orta öğretim kurumlarında okuyan öğrenciler için paralı veya parasız yurt ve pansiyon açmak ve işletmek,

9. Öğrencilere burs vermek,
10. Özel eğitim kurumları açmak ve yönetmek,
11. Öğretmen atamaları yapmak (Kaya, 1992).

Kaya raporunda, yerel yönetimlerin eğitim ve öğretim hizmetlerinin niteliğini artırmada çok etkili olabileceği belirtilmiş ve yerel yönetimlere eğitim ve öğretim hizmetleriyle ilgili önemli görevlerin verilmesi önerilmiştir. Kaya raporu dışında, Yedinci Kalkınma Planı'nda (1995) eğitimde yerel yönetimler ve merkezi hükümet arasındaki görev dağılımına dikkat çekilmiş ve yerel yönetimlere daha fazla yetki ve sorumluluk verilmesi üzerinde durulmuştur:

Sekizinci Kalkınma Planı'nda (2000) "Eğitimin yaygınlaştırılmasında merkezi idarenin yanı sıra mahalli idareler, gönüllü kuruluşlar ve özel sektörün katkısı sağlanacaktır." ifadesi yer almaktadır. Sekizinci Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Yerel Yönetimler Raporu'nda ise yerel yönetimlerin dezavantajlı toplumsal kesimler olarak tanımlanan "engelliler, sakatlar, yaşlılar, çocuklar, hamileler, yoksullar, korunmaya muhtaç çocuklar, sorunlu gençler ve kadınlara" yönelik hizmetin sağlanmasında görev ve sorumluluklarının artması gerektiği vurgulanmıştır:

Ülkemizdeki eğitim politikalarını analiz ederken Kalkınma Planları'nın önemli bir role sahip olduğu bilindiğinden yukarıdaki ifadelerin eğitimde yaşanan dönüşümün tarihsel arka planını oluşturduğunu söylemek mümkündür. 1990'lı yılların ortalarından itibaren kabul gören neo-liberal yaklaşıma göre merkezi yönetimin "hantal devlet yapısı", hizmetlerin nitelikli bir biçimde sunulmasının önünde bir engel oluşturmaktaydı (Ataay, 2007). Devletin bu hantal yapıdan küçülerek kurtulması gerekliliğini vurgulayan ve kamu hizmetlerinin piyasalaştırılmasını öneren bu anlayış sonucunda yerel yönetimler, merkezi devletin sorumluluklarına yönelmek zorunda kalmıştır (Yıldız, 2019).

Belediyelerin eğitim alanına yönelmesinin uzun bir geçmişi söz konusu olmamakla birlikte örneklerinin tüm dünyada ve ülkemizde hızla yaygınlaştığı görülmektedir. Günümüzde, "geleneksel belediyeçilik" olarak tarif edilen yol, su, enerji, ulaşım, imar, çevre temizliği, atık yönetimi vb. hizmetlerin yanı sıra sosyal, kültürel, eğitsel hizmetlerin yerel yönetimler tarafından sunulmaya başlanmasında birçok etmen etkili olmaktadır.

Yerel yönetimlere, "yerelleşme" adı altında getirilen bir dizi düzenleme ile yaygın eğitim faaliyetlerinin yanı sıra örgün eğitime destek hizmetleri kapsamında birçok görev verilmiştir. Yerel yönetimlerin özellikle okulların fiziki ihtiyaçlarını karşılaması ve derslik sayısının artırılması için arsa ve bina üretimi gibi örgün eğitime dönük destek hizmetleri yasa ile belirlenmiştir (5393 sayılı Belediye Yasası, md.7). Son yıllarda özellikle okulların spor salonu ihtiyaçlarının belediye olanaklarıyla karşılandığı görülmektedir. Yerel yönetimler okulların fiziki ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra öğrencilere çeşitli yardımlarda (kırtasiye malzemeleri vb.) da bulunabilmektedir. Diğer taraftan okul öncesi yaş grubuna yönelik bakım hizmetlerinin sunumunda da belediyelerin görev aldığı bilinmektedir. Bu bağlamda yapılan araştırmada belediye hizmetlerinin eğitim bağlamında değerlendirmesi yapılmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Yapılan araştırmada belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlenmesine yönelik olarak belediyelerin eğitim-öğretim hizmetlerinden sorumlu birimlerinde görev yapanların görüşlerini saptamak amaçlanmıştır. Bu amaç dikkate alınarak araştırma sürecinde aşağıda belirtilen alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Eğitim kurumları ile ilişkiler konusunda yaşanan sorunlar nelerdir?
2. Öğrenciler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?
3. Aileler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?
4. Öğretmenlerle ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?
5. Okul yönetimleri ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?

2. YÖNTEM

Araştırmanın üçüncü bölümü olan yöntem bölümünde araştırmada tercih edilen model, araştırmaya dâhil edilen çalışma grubu, araştırmanın amaçları doğrultusunda kullanılan veri toplama aracı, süreç içerisinde araştırma verilerinin nasıl toplandığı ve nasıl analiz edildiğine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Yapılan çalışmada nitel bir yaklaşım benimsenmiştir. Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2022 yılında çeşitli belediyelerde eğitim-öğretim işlerinden sorumlu 12 görevli oluşturmaktadır. Araştırma da amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan görevlilerin en az 2 yıl eğitim-öğretim işleri ile ilgili birimlerde görev yapmış olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada, belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlemek üzere bir yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formu belediye çalışanlarının eğitim öğretim hizmetleri bağlamında yaptıklarını saptamak için tasarlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Görüşme formu şu sorulardan oluşmaktadır:

- Soru-1: Eğitim kurumları ile ilişkiler konusunda yaşadığınız sorunlar nelerdir? Anlatabilir misiniz?
- Soru-2: Belediye hizmetlerini sunarken öğrenciler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir? Anlatabilir misiniz?
- Soru-3: Belediye hizmetlerini sunarken aileler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir? Anlatabilir misiniz?
- Soru-4: Belediye hizmetlerini sunarken öğretmenler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir? Anlatabilir misiniz?
- Soru-5: Belediye hizmetlerini sunarken okul yönetimleri ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir? Anlatabilir misiniz?

2.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada, belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlenmesine yönelik olarak belediyelerin eğitim-öğretim hizmetlerinin sorumlu birimlerinde görev yapanların görüşlerini saptamak için yarı-yapılandırılmış görüşme formu tasarlanmıştır. Formun hazırlanmasından sonra ulaşılabilen çeşitli belediyelerde eğitim-öğretim hizmetlerinden sorumlu 12 görevli gönüllük esasına göre belirlenmiştir. 12 görevli belirlendikten sonra görev yerlerine gidilmiştir. Katılımcıların kendi odalarında 30-45dk. arasında değişen görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler araştırmacı tarafından görüşme notları alınarak kayıt altına alınmıştır.

2.5. Araştırma Verilerinin Analizi

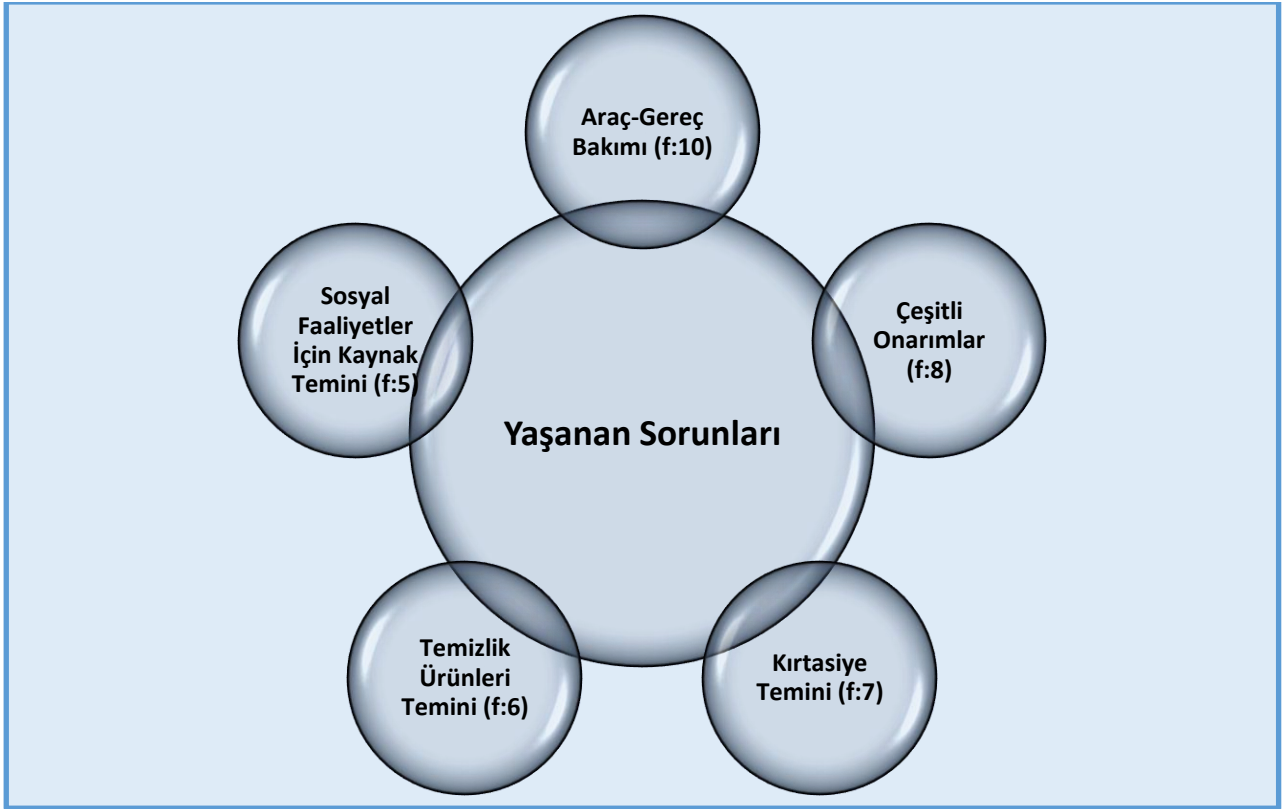
Çalışmada yapılan görüşmeler neticesinde toplanan veriler içerik analizi yolu ile analiz edilmiştir. Analiz sürecinde görüşme formunda yer alan sorulara katılımcılar tarafından verilen cevaplardan kodlar, kodlardan da temalar oluşturulmuştur. Bu işlemler yapılırken okul müdürleri K1...K12'ye kadar kod verilmiştir.

3.BULGULAR

Bu bölüm altında okul müdürlerinin okul finansmanı konusunda karşılaştıkları sorunların neler olduğunu ortaya çıkarmak amacı ile okul müdürleri ile yapılan görüşmeler neticesinde erişilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Karşılaşılan Sorunlara Ait Bulgular

Araştırmanın “Eğitim kurumları ile ilişkiler konusunda yaşanan sorunlar nelerdir?” birinci alt amacı çerçevesinde katılımcılar ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu şu bulgular elde edilmiştir:

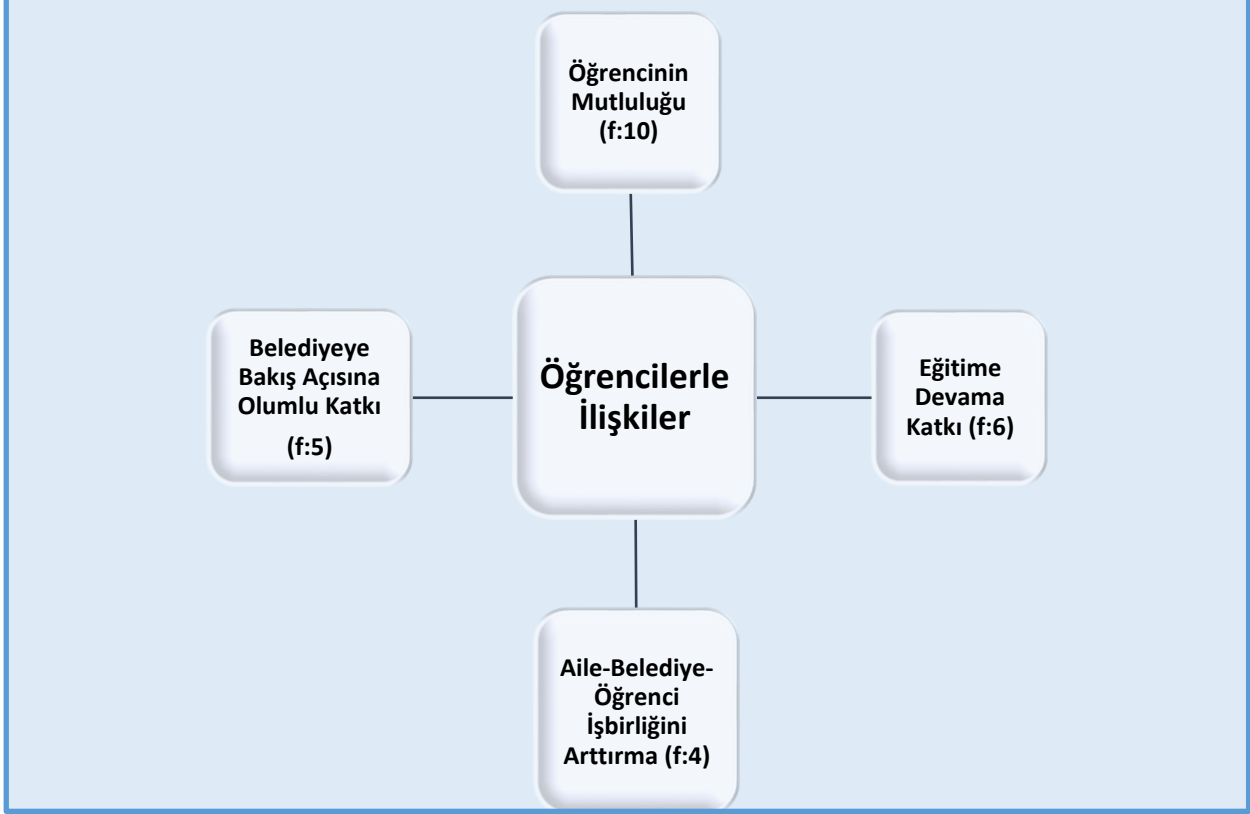
Şekil 1. Yaşanan Sorunlar Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Şekil 1’de katılımcılar ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda erişilen bulgular yer almaktadır. Görüşmeler sonucu erişilen bulgular “Yaşanan Sorunlar” teması altında çeşitli kodlarla verilmiştir. Bu kodlar şu şekildedir:

- Araç-Gereç Bakımı (f:10)
- Çeşitli Onarımlar (f:8)
- Kırtasiye Temini (f:7)
- Temizlik Ürünleri Temini (f:6)
- Sosyal Faaliyetler İçin Kaynak Temini (f:5)

3.2. Öğrencilerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın “Öğrenciler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?” ikinci alt amacı çerçevesinde katılımcı belediye çalışanları ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu şu bulgular elde edilmiştir:

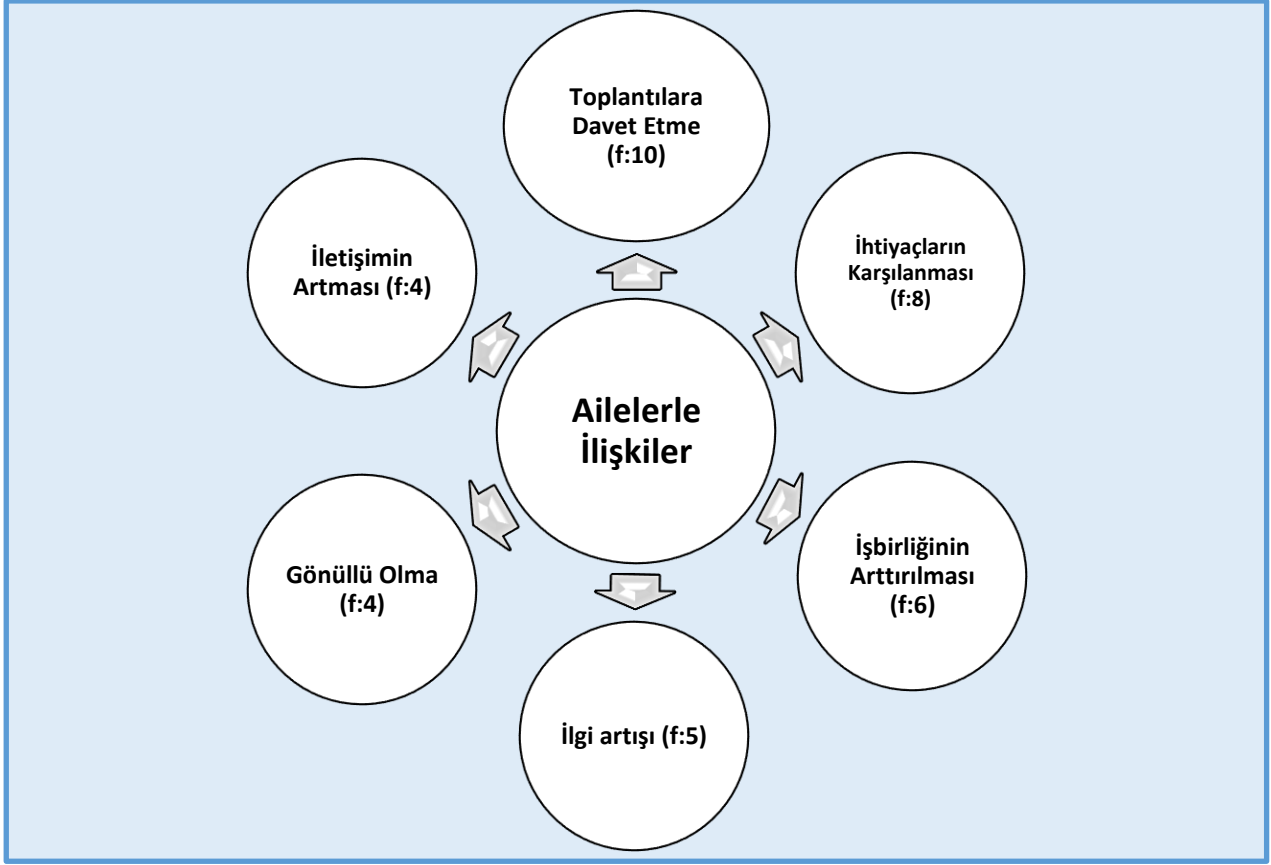
Şekil 2. Öğrencilerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Şekil 2’de katılımcı belediye çalışanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda erişilen bulgular yer almaktadır. Görüşmeler sonucu erişilen bulgular “Öğrencilerle İlişkiler” teması altında çeşitli kodlarla verilmiştir. Bu kodlar şu şekildedir:

- Öğrencinin Mutluluğu (f:10),
- Devamsızlık (f:6),
- Aile-Belediye-Öğrenci İşbirliği (f:4)
- Belediyeye Bakış Açısı (f:5)

3.3. Ailelerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın “Aileler ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?” üçüncü alt amacı çerçevesinde katılımcı belediye çalışanları ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu şu bulgular elde edilmiştir:

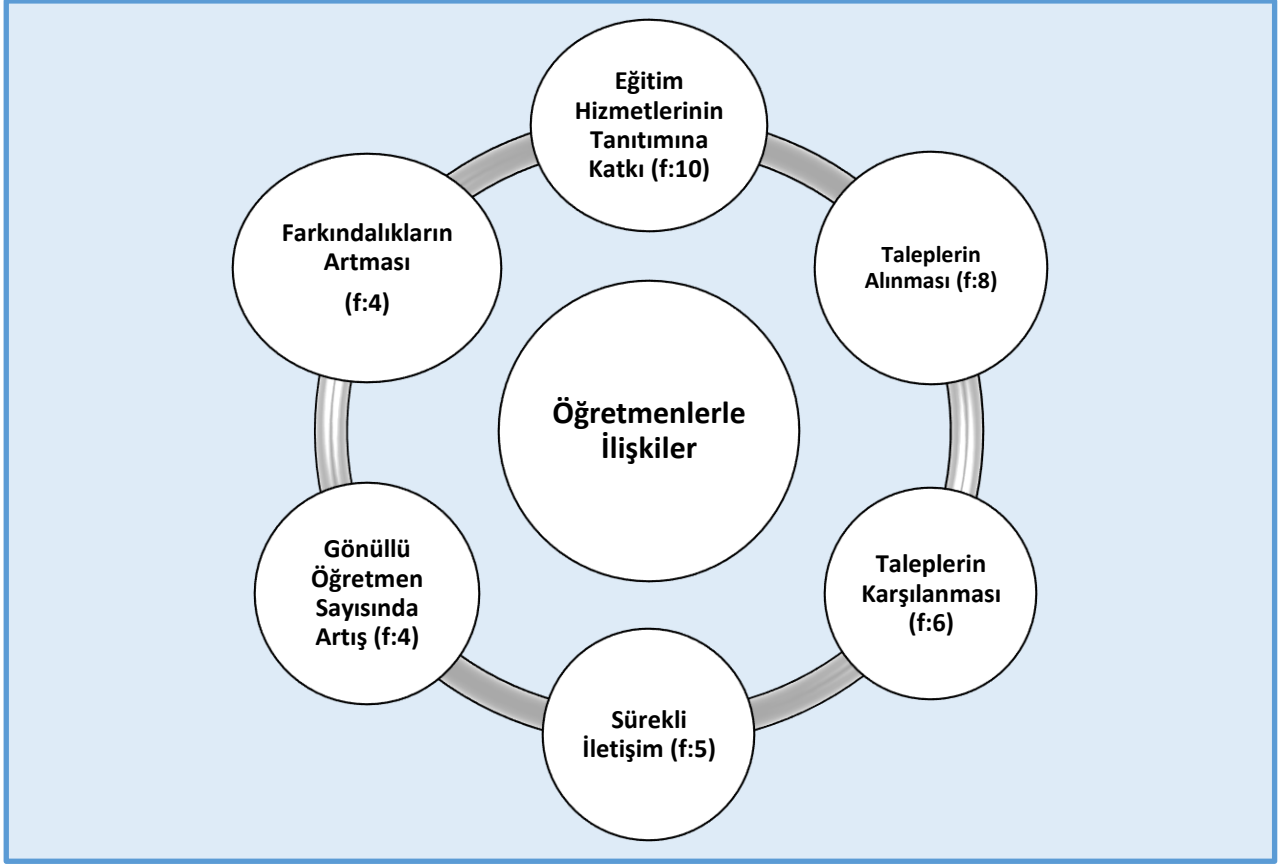
Şekil 3. Ailelerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Şekil 3’te katılımcı belediye çalışanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda erişilen bulgular yer almaktadır. Görüşmeler sonucu erişilen bulgular “Ailelerle İlişkiler” teması altında çeşitli kodlarla verilmiştir. Bu kodlar şu şekildedir:

- Toplantılara Davet Etme (f:10),
- İhtiyaçların Karşılanması (f:8),
- İşbirliğinin Arttırılması (f:6),
- İlgi Artışı (f:5),
- Gönüllü Olma (f:4),
- İletişimin Artması (f:4)

3.4. Öğretmenlerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın “Öğretmenlerle ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?” dördüncü alt amacı çerçevesinde katılımcı belediye çalışanları ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu şu bulgular elde edilmiştir:

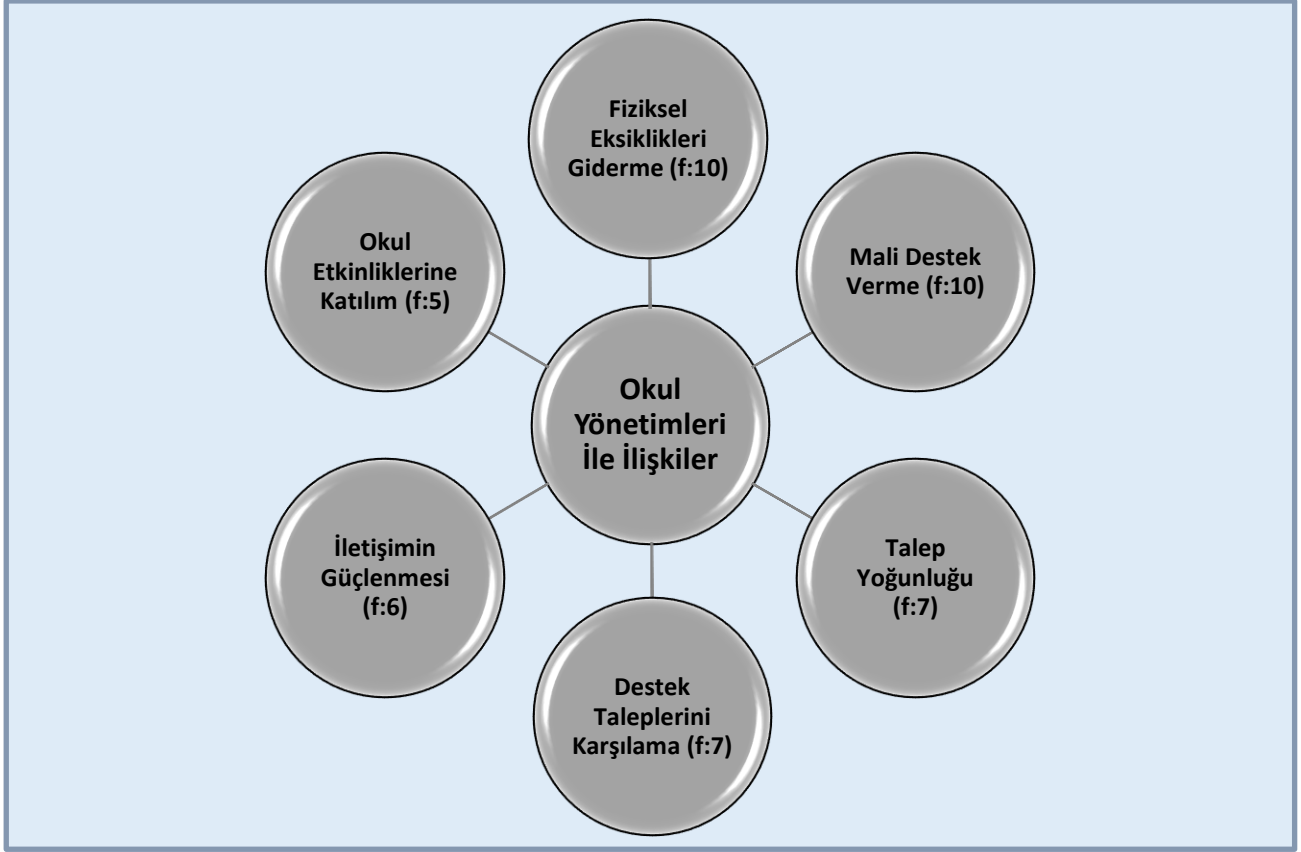
Şekil 4. Öğretmenlerle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Şekil 4’te katılımcı belediye çalışanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda erişilen bulgular yer almaktadır. Görüşmeler sonucu erişilen bulgular “Öğretmenlerle İlişkiler” teması altında çeşitli kodlarla verilmiştir. Bu kodlar şu şekildedir:

- Eğitim Hizmetlerinin Tanıtımına Katkı (f:10)
- Taleplerin Alınması (f:8)
- Taleplerin Karşılanması (f:6)
- Sürekli İletişim (f:5)
- Gönüllü Öğretmen Sayısında Artış (f:4)
- Farkındalıkların Artması (f:4)

3.5. Okul Yönetimleri İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın “Okul yönetimleri ile ilişkiler bağlamında yapılanlar nelerdir?” beşinci alt amacı çerçevesinde katılımcı belediye çalışanları ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu şu bulgular elde edilmiştir:

Şekil 5. Okul Yönetimleri İle İlişkiler Bağlamında Elde Edilen Bulgular

Şekil 5’te katılımcı belediye çalışanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda erişilen bulgular yer almaktadır. Görüşmeler sonucu erişilen bulgular “Okul Yönetimleri İle İlişkiler” teması altında çeşitli kodlarla verilmiştir. Bu kodlar şu şekildedir:

- Fiziksel Eksiklikleri Giderme (f:10)
- Mali Destek Verme (f:10)
- Talep Yoğunluğu (f:7)
- Destek Taleplerini Karşılama (f:7)
- İletişimin Güçlenmesi (f:6)
- Okul Etkinliklerine Katılım (f:5)

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Yapılan araştırmada belediyelerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilişkisini belirlenmesine yönelik olarak belediyelerin eğitim-öğretim hizmetlerinden sorumlu birimlerinde görev yapanların görüşlerini saptamak amaçlanmış ve bu amaç çerçevesinde belediye çalışanları ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde, belediye çalışanlarına eğitim-öğretim konularında belediyelerle olan ilişkinin durumunu belirlemeye yönelik beş soru yöneltilmiştir. Bu sorular eğitim-öğretim faaliyetleri sırasında belediye görevlilerin karşılaştıkları sorunlar, öğrenci, öğretmen, aileler, okul yönetimleri bağlamında ilişkileri belirlemeye yöneliktir. Belediye çalışanlarına yöneltilen sorular aracılığıyla araştırmanın verileri toplanmıştır. Toplanan veriler kodlanmış ve temalandırılmıştır. Kodlamalar ve temalandırmalar sonucunda araştırmanın sonuçları aşağıda paragraf halinde verilmiştir.

Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile eğitim kurumları ile ilişkiler konusunda yaşanan sorunlar konusunda yaşananlara yönelik soru yöneltilmiştir. Soruya katılımcı belediye çalışanlarının verdikleri yanıtlar “Yaşanan Sorunlar” teması altında toplanmıştır. Bu tema altında “Araç-Gereç Bakımı”, “Çeşitli Onarımlar”, “Kırtasiye Temini”, “Temizlik Ürünleri Temini”, “Sosyal Faaliyetler İçin Kaynak Temini” kodlarının olduğu belirlenmiştir. İfade edilen durumlara göre belediye hizmetleri verilirken çeşitli maddi sorunlarla karşılandığı söylenebilir.

Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile öğrenciler ile ilişkiler bağlamında yapılanların neler olduğuna yönelik soru yöneltilmiştir. Soruya katılımcı belediye çalışanlarının verdikleri yanıtlar “Öğrencilerle İlişkiler” teması altında toplanmıştır. Bu tema altında “Öğrencinin Mutluluğu”, “Devamsızlık”, “Aile-Belediye-Öğrenci İşbirliği”, “Belediyeye Bakış Açısı” kodlarının olduğu belirlenmiştir. Özellikle öğrencilerle ilişkiler teması altında belediyelerin öğrencilere verdikleri hizmetlerde öğrencilerin mutluluğunun yaşanan ilişkilerde öne çıktığı katılımcı belediye çalışanlarının görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılmıştır.

Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile aileler ile ilişkiler bağlamında yapılanların neler olduğuna yönelik soru yöneltilmiştir. Soruya katılımcı belediye çalışanlarının verdikleri yanıtlar “Ailelerle İlişkiler” teması altında toplanmıştır. Bu tema altında “Davet Etme”, “İhtiyaçların Karşılanması”, “İşbirliğinin Arttırılması”, “İlgi Artışı”, “Gönüllü Olmama”, “İletişimin Artması” kodlarının olduğu belirlenmiştir.

Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile öğretmenler ile ilişkiler bağlamında yapılanların neler olduğuna yönelik soru yöneltilmiştir. Soruya katılımcı belediye çalışanlarının verdikleri yanıtlar “Öğretmenlerle İlişkiler” teması altında toplanmıştır. Bu tema altında “Eğitim Hizmetlerinin Tanıtımına Katkı”, “Taleplerin Alınması”, “Taleplerin Karşılanması”, “Sürekli İletişim”, “Gönüllü Öğretmen Sayısında Artış”, “Farkındalıkların Artması” kodlarının olduğu belirlenmiştir.

Araştırma neticesinde katılımcı belediye çalışanları ile okul yönetimleri ile ilişkiler bağlamında yapılanların neler olduğuna yönelik soru yöneltilmiştir. Soruya katılımcı belediye çalışanlarının verdikleri yanıtlar “Okul Yönetimleri İle İlişkiler” teması altında toplanmıştır. Bu tema altında “Fiziksel Eksiklikleri Giderme”, “Mali Destek Verme”, “Talep Yoğunluğu”, “Destek Taleplerini Karşılama”, “İletişimin Güçlenmesi”, “Okul Etkinliklerine Katılım” kodlarının olduğu belirlenmiştir.

Alanyazın incelendiğinde yerel yönetimlerin eğitimle ilişkili olduğunu kanıtlayan çalışmalar mevcuttur. Bu bağlamda Emiroğlu (2000) yaptığı araştırmada yerel yönetimlerin; halk eğitimi, kültür ve sanat, örgün eğitim ve öğretime destek gibi çalışmalarının olduğunu vurgulamıştır. Arslan (2013), “Yerel Yönetimler ve Eğitim Hizmetleri İlişkisi” adlı araştırmasında son yıllarda yapılan düzenlemelerle eğitim alanındaki görev ve yetkileri arttırılan yerel yönetimlerin eğitime katkısını gerektiren nedenleri ve eğitime katkısının artmasından beklenen yararları ele almıştır. Çalışmada eğitim yönetiminde yerinden yönetim, yerelleşme, okul merkezli yönetim gibi tartışmaların gereksinimden kaynaklandığı vurgulanmıştır.

4.2. Öneriler

- Yapılan çalışmada belediye hizmetleri verilirken çeşitli maddi sorunlarla karşılandığı belirlenmiştir. Bu sorunların giderilmesi için belediyelerin bütçelerinden eğitime ayrılan ödeneklerde artış sağlanabilir.
- Yapılan çalışmada elde edilen temalarda iletişim ve işbirliğini önemine vurgu yapıldığı belirlenmiştir. Bu durum dikkate alınarak eğitim paydaşlarının Türk Milli Eğitim Sistemi'nin belirlenen genel ve özel amaçlara erişmesi için işbirliği içerisinde olmaları gereklidir.
- Belediyelerin eğitim faaliyetlerinin dünyadaki örnekleri açısından yurt dışındaki belediyelerin eğitim hizmetlerinin değerlendirilmesi yapılabilir.

- Yapılan araştırma nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. İleride yapılacak araştırmalarda farklı yöntemler kullanılarak kapsamlı ve çok yönlü sonuçlara ulaşılabilir.

KAYNAKÇA

- Alpaydın, Y. (2006). *Contribution of Municipalities to Adult Education: İSMEK Case* Unpublished master's thesis, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Arslan, M.M. ve Eraslan, L. (2003). Yeni eğitim paradigması ve Türk Eğitim Sisteminde dönüşüm. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:160.
- Arslan, Y. (2013). *Yerel yönetimler ve eğitim hizmetleri ilişkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Ataay, F. (2007). *Neoliberalizm ve Devletin Yeniden Yapılandırılması Türkiye 'de Kamu Reformu Üzerine İncelemeler*. Ankara: De Ki Basım Yayım.
- Ateş, H. ve Çöpoğlu, R. (2015). Kamu yönetimi ve çalışma hayatında esneklik. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 10(1), 97-113.
- Ayhan, S. (1993). *Yerel Yönetimlerin Eğitim ve Kültür İşlevleri*. Türk Belediyecilik Derneği- Konrad Adenauer Vakfı. Ankara: Erk Yayıncılık.
- Barutçugil, İ. (2002). *Eğitim becerilerinin geliştirilmesi, eğiticinin Eğitimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Doğan, S. ve Şahin, F. (2011). Yönetimsel güçlülük ve etkililik: Kavramsal bir çalışma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 25(2), 61-85.
- Emiroğlu, H. (2000). *Yerel yönetimlerde halkın kültür ve eğitim düzeylerinin yükseltilmesine yönelik faaliyetler ve konuya ilişkin bir araştırma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Geray, C. (1994). Yerel Yönetimlerin Eğitim ve Kültür İşlevleri, *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 3(6), 3-14.
- Geray, C. (2002). *Halk Eğitimi*. Ankara: İmaj Yayıncılık.
- Gök, F. (2004). Eğitimin Özelleştirilmesi. N. Balkan ve S. Savran (Editörler), *Neoliberalizmin Tahribatı*. (ss. 94-110). İstanbul: Metis Yayınları.
- KAYA. (1992). *Kamu Yönetimi Araştırması Yerel Yönetimler Araştırma Grubu Raporu*. Ankara: Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları No:247.
- Miser, R. (1993). Yerel Yönetimler ve Halk Eğitimi. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 2(6), 9-25.
- Sekizinci Kalkınma Planı 2000-2005. (2000). <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Sekizinci-Be%C5%9F-Y%C4%B1ll%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2001-2005.pdf>
- Yedinci Kalkınma Planı 1996-2000. (1995, 25 Temmuz). *Resmi Gazete* (Sayı: 22354). https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22354_1.pdf
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, A. (2019, 27 Ekim). Ankara Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ahmet Yıldız: Halkçı bir belediye için, eğitim bir vitrin faaliyeti değildir. *Birgün*. <https://www.birgun.net/haber/ankara-universitesi-ogretim-uyesi-doc-dr-ahmet-yildiz-halkci-bir-belediye-icin-egitim-bir-vitrin-faaliyeti-degildir-274070>.